

Šifra predmeta: 07-2-01

FILOZOFSKA ETIKA NARAVE

Število KT: 5

Nosilec predmeta: prof. dr. Borut Ošljaj

Izvajalci: prof. dr. Borut Ošljaj

Št. ur skupaj: 125

Predavanj: 10

Lab. vaj: /

Seminarskih vaj: /

Drugo: 115

2. Pogoji za vključitev:

Splošni pogoji za vpis na doktorski študij.

3. Izobraževalni cilji in predvideni študijski rezultati:

(Predmetnospecifične komponente)

Izobraževalni cilji: Temeljni izobraževalni cilj je filozofsko razumevanje problematičnega karakterja človekovega etičnega razmerja do narave in seznanjenost z zgodovino etike narave, predvsem s tistimi koncepti, pri katerih obstaja relativno največja verjetnost za njihovo uspešno vgraditev v sodobne okoljevarstvene diskurze.

Študijski rezultati: Predvideni študijski rezultat je kandidata usposobiti za pojmovno jasno soočanje različnih naravo-etičnih konceptov in verifikacijo njihove teoretske in praktične vrednosti.

4. Vsebina predmeta:

1. Zastavitev problema: Kaj je etika; kakšna je njena družbena vloga; razširitev etike medčloveških odnosov na področje okolja oz. narave; metodološki problemi, ki izhajajo iz te razširitve.
2. Konceptualno-terminološka razlika med okoljem in naravo ter med sekundarno in primarno odgovornostjo.
3. Človekov odnos do narave skozi zgodovino: Tradicionalne religije in narava (arhaične religije, judovska religija, budizem).
4. Kontroverza med biocentristi (zlasti globinska ekologija: Leopold, Naess,...) in antropocentristi (Descartes, Kant, Ferry, ...).
5. Tradicionalni in sodobni utilitarizem (Bentham, Mill, Singer).
6. Schweitzerjeva etika strahospoštovanja do življenja: Holizem in praktična mistika; človek – kultura – življenje.
7. Jonasova etika odgovornosti: Filozofija življenja; tehnološka civilizacija in etika; problem občutenja v naravo-etičnih teorijah (hevrstika strahu).
8. Diaforična etika narave: Odgovornost do narave kot neopredmetljive rečnosti; telo kot mediator med naravo in umom; estetika narave.
9. Etika narave in možnost preraščanja etičnih aporij v postmoderni družbi globalizacije.

5. Temeljni študijski viri (v primeru knjig in monografij so študijski vir le izbrana poglavja iz njih):

- JONAS, H., 1984. *The Imperative of Responsibility: In Search of an Ethics for the Technological Age*. Univ. of Chicago Press: Chicago, 424 s.
- TAYLOR, P. W., 1981. *The Ethics of Respect for Nature*. v: *Environmental Ethics*, 30 s.
- FERRY, L., 1992. *Novi ekološki red – Drevo, žival in človek*, Ljubljana, 194.
- OŠLAJ, B., 2000. *Človek in narava - Osnove diaforične etike narave*. Znanstveno in publicistično središče: Ljubljana, 261 s.

6. Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, konzultacije pri pripravi seminarske naloge.

7. Preverjanje znanja – obveznosti študenta:

Seminar ali izpit.

8. Reference izvajalcev predmeta:

Ošljaj Borut

1. Ošljaj, Borut. *Antropoetika, Etična dekonstrukcija simbolnega*, Ljubljana 2005, str. 208.
2. Ošljaj, Borut. *Hans Jonas und die Möglichkeit einer diaphorischen Ethik der Natur*; v: *Bioethik und kulturelle Pluralität / Bioethics and Cultural Pluralität*, Academia, Sankt Augustin 2005, str. 93-102.
3. Ošljaj, Borut. *Bioethik im Zwiespalt. Historisch-anthropologische Überlegungen zur Herkunft und Zukunft der Bioethik*; v: *Integrative Bioethik angesichts inter- und intrakultureller Differenzen*, Academia, Sankt Augustin 2006, str. 43-54.